ROK IV LISTOPAD 1936 Nr. 4

PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU

TREŚĆ NUMERU:

W Listopadzie

Wszyscy mówią, że listopad
brzydki jest, ponury,
że na niebie porozwieszał
smutne, szare chmury.

Że sprowadza zimno, błoto,
ciągle kapie deszczem,
i przeróżne inne rzeczy
mówią o nim jeszcze.

A ja widzę, że jest ładnie
nawet w listopadzie.
Patrzcie, ile złotych listków
na ziemi się kładzie,

jak się bawią w chowanego,
jak się gonią w „berka",
a wróbelek na to patrzy
i wesoło ćwierka.

A choć nawet zimno, słota,
to w domu tak miło,
tak cieplutko i zacisznie,
jak w lecie nie było.

Es-Ot.

Na Święto Niepodległości — 11 listopada

Żołnierzyki

Wiersz do inscenizacji na 11 listopada.

Dziecko 1 (mówi):

Będę żołnierzykiem,
wezmę w rękę pałasz,
dopilnuję, żeby Polsce
krzywda się nie stała.

Dzieci (dowolna ilość, mówią, maszerując za 1-ym dzieckiem, jak za dowódcą):

My za tobą
żołnierzyki,
zgrabne, składne
nasze szyki.

Wśród szeregów
nikt nie drzemie,
obronimy
Polską ziemię. —

Marsz, marsz,
marsz, marsz.

Dziecko 1 Dowódca (mówi):

Stanę ja na straży
tam, gdzie nasze morze,
niechby wróg się przyjść odważył,
będzie miał się gorzej.

Żołnierzyki (maszerując):

My za tobą
żołnierzyki i t. d....

Dowódca:

Stanę ja na straży
tam, gdzie nasze góry,
niechby wróg się przyjść odważył
ja na niego z góry.

Żołnierzyki:

My za tobą
żołnierzyki i t. d....

Dowódca:

Nie będę ja myślał
o tem i o tamtem,
tylko pójdę w ślad za naszym
Wielkim Komendantem.

Żołnierzyki
(stają, podnoszą rączki, jakby przysięgali):

Nie będziemy myśleć
o tem i o tamtem,
lecz pójdziemy w ślad za naszym
Wielkim Komendantem!

Wszyscy razem (maszerując):

Dalej naprzód
żołnierzyki,
składne, zgrabne
nasze szyki.

Wśród szeregów
nikt nie drzemie,
obronimy
Polską ziemię.

Lucyna Krzemieniecka.

Święto Niepodległości

(dzieci siedzą w pokoju, bawią się zabawkami).

I dziecko:

Co tak szumi za oknami,
co to tam tak śpiewa?

II dziecko:

Pewno wicher tak nas straszy.

III dziecko:

A może — ulewa?
Przecież to już jesień późna,
więc deszcz teraz ciągle pada...

II dziecko:

A którego mamy dzisiaj?

IV dziecko (patrzy na kalendarz):

Jedenasty listopada...

I dziecko:

O, słyszycie! szumi znów,
śpiewa jakąś pieśń bez słów...

IV dziecko (przy oknie):

Spójrzcie, spójrzcie tu, w tę stronę!
Chorągwie biało czerwone
to one tak tam śpiewają.

I dziecko:

One nam przypominają
o dzisiejszym wielkim święcie.

II dziecko (przerywa):

Dobrze mamy to w pamięci.
Pani w przedszkolu mówiła,
że Polska w niewoli była...

III dziecko:

... że niewola — smutna rzecz...

V dziecko:

Wypędzono wroga precz.

II dziecko:

Pan Marszałek wolność dał...

III dziecko:

Sam na czele wojska stał.
Polska była bardzo rada...
i szczęśliwa z tej wolności.

Wszystkie dzieci:

Jedenasty listopada,
wielki dzień Niepodległości.

Z. D.

Zamiast kwiatków

Ach, Boziuniu, moja Droga
nie ma kwiatków już,
już nie mogę Ci przynosić
chabrów, ani róż.

Już nie mogę splatać wianków,
nosić pod Twój krzyż.
Tak mi przykro, że Jezusku
na tym zimnie drżysz.

Ale wiem już, wiem, co zrobię,
czem ucieszę Cię:
Stasia mała taka biedna,
Stasi pomóc chcę.

Podaruję jej kaftanik
i buciki też,
żeby sobie bosych nóżek
nie ziębiła w deszcz.

Bo wiem, przecie, mój Jezusku,
coś mówił nie raz —
— To, co oddasz ubogiemu —
Mnie samemu dasz! —

Stefania Ottowa.

Płoną świeczki na cmentarzu

Na Anioł Pański uderzył dzwon.
Płynie nad pola, łąki i chaty
Jego poważny ton.
Za tych, co żyli niegdyś, przed laty,

A dziś w mogiłkach snem wiecznym [śpią,
Idą się modlić starcy i dzieci.
Tam na cmentarzu, światełka lśnią.....
Cichy szept modlitw ku niebu leci...

Każda mogiłka od świeczek lśni...
Krzyżyki czarne ubrane w kwiatki.
Za tych, co w grobie śpią wiele dni
Modlą się wszyscy: starcy i dziatki.

Kto nie ma bliskiej mogiłki tu,
Klęczy, gdzie grobek cichy, nieznany,
Gdzie głowę swoją złożył do snu
Obrońca Polski — żołnierz kochany!

M. R. K.

— W jedności siła!

Zapisz się na członka Zw. P. N. Przedszkoli i Wychowawców.

Informacyj udziela i zapisy przyjmuje sekretariat Związku codziennie od 10-ej do 17-ej. Warszawa, Marszałkowska 53a m. 24.

Jak się dębowe liście w świat wybierały

Dębowe zbuntowały się liście,
i przyrzekły uroczyście,
że polecą w świat daleki —
za góry, morza i rzeki.

Jeden listek dębowy,
zeschły do połowy,
drugi listek rumiany
w zęby wykrawany,

trzeci w trąbkę zwinięty,
czwarty poszarpany, pocięty...
I tak dębowa rodzina
W świat lecieć zaczyna.

Lecą, lecą ucieszone,
razem z wiatrem w jedną stronę,
Zabierają w obce kraje
wszystkie liście, gdzie się daje:

I klonowe, kasztanowe,
starej lipy, osinowe,
nawet wierzby, jarzębiny,
brzozy, gruszy i kaliny.

Co popadnie, co się daje
zabierają w obce kraje.
Nawet papier z czekolady
w ślad za nimi — nie ma rady!

* * *

A po niebie sunie cicho
czarne, ciężkie jakieś licho:
wielka głowa, z siwą brodą —
w rękach trzyma kubeł z wodą.....

I tam sunie oczywiście,
gdzie wędrują wszystkie liście.
Strasznie dyszy, strasznie sapie:
Ja was, wędrowników złapię!

A pod dęby, a pod klony,
Spać narodzie utrapiony!
Jakem chmura — każdy uśnie! —
Wznosi kubeł, jak nie chluśnie,

jak poprawi raz i drugi,
popłynęły tylko strugi.....
A listeczki, któż opowie,
leżą dotąd mokre w rowie.

J. B.

W jesiennym ogrodzie

Stoi ogród
w kwiatów krasie,
jak w jesiennym
bywa czasie.

Więc przychodzą
wciąż klienci,
co na kwiatki
mają chęci.

Mój ty ogrodniczku,
dajże mi lwich pyszczków.
A mnie daj astrów,
postawię je na stół.

A ja proszę o dalie
bo kwitną okazałe.
A ja proszę o marcinki
na cioci imieninki.

A dla mnie róż natnij,
bo to już ostatnie.
— A tak — mówi ogrodniczek, —
z kwiatkami już marnie.

W listopadzie proszę wszystkich
do mojej cieplarni.

Mam tam kaktusiki,
mam też i palemki
i jak zwykle na zaduszki,
piękne chryzantemki.

Lucyna Krzemieniecka.

W ogrodzie u Jacka

Chociaż słonko śpi w łóżeczku,
Jacek grabi w ogródeczku,
Bo Listopad jak się ruszy,
Zaraz ścieżki mu zaprószy.

Tak zaprószy, tak zaśmieci
Aż się z Jacka śmieją dzieci,
Aż się chwieją szare chmury
Tyle liści, takie góry!...

Zbiera Jacek liście w taczki:
Dziwują się brzozy-płaczki,
Dziwuje się stara grusza,
Gałązkami w takt porusza!

W którą stronę się obróci,
Garście zeschłych liści rzuci.....

Tam znów dalej, pod parkanem,
Pokłócił się badyl z chrzanem:

Taki badyl z georginii.
Co też Jacek z nim uczyni?
Wiezie Jacuś pełne taczki:
Dziwują się brzozy - płaczki,

Dziwuje się stara grusza,
Ostatnimi liśćmi rusza.
A tu Jesień z Listopadem
Idą taczek Jacka śladem:

I gawędzą, rozmawiają.....
Znowu ścieżki zaśmiecają!

J. B.

Pomagajmy koleżankom, pozostającym bez pracy. Wszelkie ofiary przyjmuje Wydział Pomocy Ogólnej Członkom Związku P. N. P. i W. Konto P. K. O. 16685.

„Pierwszy śnieg"

Ćwiczenia ruchowe — rytmiczne.

(Wychowawczyni opowiada, dzieci wykonywują odpowiednie ruchy).

Jeszcze słonko nie wstało, dzieci także śpią jeszcze w łóżeczkach.

(Dzieci leżą wyciągnięte na ziemi, ręce wzdłuż ciała. Muzyka lub uderzenia w bębenek powolne, cichutkie).

A teraz: hop! Wstajemy!

(dzieci siadają, opierają dłonie o podłogę — wstają)

Zaraz pójdziemy do przedszkola. Trzeba sobie zdjąć czapeczkę i paltko z wieszaka. Kto wyżej sięgnie?

(wyrzut rąk w górę — kilka razy)

Jazda na ulicę!... Patrzcie w górę, jakie tam się chmury zbierają.

(głowy do góry)

Ach, cóż to się dzieje? Śnieg pada... Uciekajmy, uciekajmy!

(bieg co raz szybszy)

Nie bardzo nas śnieg zasypał w drodze do przedszkola. Ale za to ile go jest, gdy wracamy. Jaki to głęboki śnieg! Podnośmy nóżki wysoko.

(kolana wysoko ugięte)

A może się już da ulepić jaka kulka? Schylmy się i podnieśmy trochę śniegu...

(skłony)

Jest kulka... Druga... Trzecia... Dalej, rzucajmy śnieżkami!!!

(rzuty raz jedną, raz drugą ręką)

A teraz marsz do domu! Prędko, bo zimno.

(szybki chód)

Wytrzeć nóżki o słomiankę.

(krok suwany w miejscu)

Niech sobie każdy na rozgrzewkę potańczy.

(pojedyńczo lub parami obroty w miejscu)

Z. D.

Uciekajmy, bo śnieg pada! (gra bieżna)

Dzielimy dzieci na dwie grupy. Jedna — to dzieci, stojące w rogu sali. Druga — to chmury. Każda z chmur trzyma w rękach małą torebkę z strzępkami ligniny, lub skrawkami białego papieru. Chmury wolno posuwają się naprzód, dzieci cofają się o krok w tył. Przy trzeciej zwrotce dzieci przesuwają się w drugi kąt sali. Czwartą, ostatnią zwrotkę chmury śpiewają prędzej, poczem, po zakończeniu piosenki, każda chmurka goni jedno z dzieci, ale nie stara się go złapać, tylko osypać śniegiem. Jeden skrawek wystarcza, aby dziecko było „złapane".

Dzieci:

Pędzą chmury biegiem, biegiem,
zaraz nas zasypią śniegiem.
Śniegu wór wysypią cały
i świat będzie biały.

Chmury:

Worek pełen po sam brzeg.
Sypmy, sypmy biały śnieg.
Zasypiemy wszystkich was...
Umykajcie, póki czas!

Dzieci:

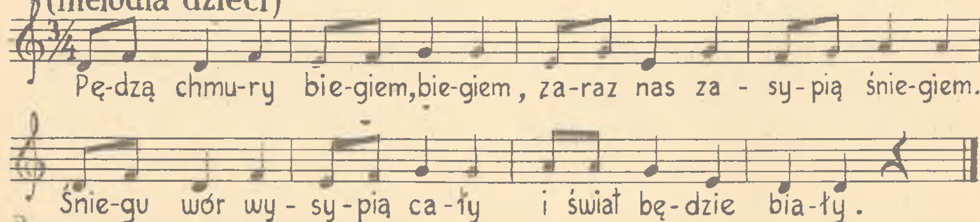
Co raz szybciej pędzą chmury.
Już, już śnieżek leci z góry,
To i my się pośpieszymy —
do domu zdążymy.

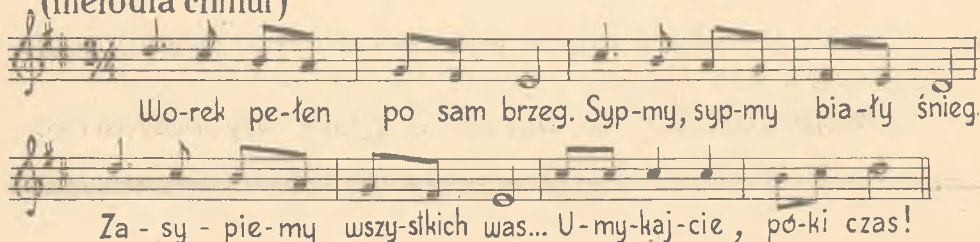
Chmury:

Worek pełen po sam brzeg —
Sypmy, sypmy biały śnieg!
Zasypiemy wszystkich was...
Umykajcie, póki czas!

Uwaga: Przed rozpoczęciem zabawy należy **ustalić,** kto kogo goni.

Z. Dąbrowska

Marynaty

Siedzi Ania
przy stoliku,
dwa jabłuszka
ma w koszyku.

Trzecie jabłko
kroi, sieka
i dodaje
cukru, mleka.

— Pomóż, lalo,
nie dam rady,
umyj słoik
od pomady!

— Nie wiem który?
— Ten pękaty!
— A co robisz?
— Marynaty!

Ł. Wiszniewski

Gazeciarz

Kurier Czerwony!
Codzienne Nowiny!
Kupuje gazetę
Pani od chłopczyny:
Co słychać nowego,
Goście od Krakowa?

Zwinęła gazetę,
do torebki chowa.

Dzień Doobry!
Pan kupi?
Dziesiątkę kosztuje!..
Wszak każdy gazety
Codziennie czytuje —
Każdy musi wiedzieć
Co się dzieje w świecie!

Gazeta Poraaanna!
Dzisiejsza — wszak wiecie!

I biega chłopczyna
Po całej ulicy,
Choć zimno, deszcz pada.....
Mrok przy kamienicy!..
Choć wieczór za pasem,
Jeść woła brzuszyna:

Kurier Czerwony!
Wciąż woła chłopczyna.

J. B.

Myszka

Wybiegła mysz z nory,
wpadła do komory.
Jadła:
ser,
masło,
słoninę —
objadała się godzinę.

Oj, źle było potem!...
Przyszła babcia z kotem.
Myszka najedzona — gruba,
nie zmieściła się do norki, —
chciała nową dłubać.
Nie zdążyła....
Roczku nie dożyła!

Ł. Wiszniewski.

Ziemniaczane placki

Ziemniaczane placki
Pachną aż na drodze:
— Skocz Julku do kuchni,
Skocz na jednej nodze.

Poproś mamę grzecznie
O placek rumiany,
Gorący, pachnący,
Cukrem obsypany.

Dobry ten placuszek,
Tylko w język parzy —
Zajada go Julek,
— A mateńka smaży.

J. B.

Prenumeratę wpłacać można za pośrednictwem P. K. O. konto 16685 lub poczty — konto Nr. 352.

Za co listeczki jesień kochają

(Zabawa rytmiczna).

Dzieci siedzą kołem na ziemi — to listeczki. Jedno dziecko — „jesień" chodzi w kole i przystraja listki w bibułkę o barwach jesiennych.

Listeczki:

Po świecie sobie
Jesień chodziła,
W nowe sukienki
Listki stroiła.

Wkładała wszystkim
Złote fartuszki,
Czerwone butki
Na małe nóżki.

Listek I (zwraca się do jesieni)

Powiedz nam śliczna,
Złota jesieni
Czemu się nasza
Sukienka mieni.

Czemu ubrany
W czerwone butki
Świeży, zielony
Listek malutki?...

Jesień (zwraca się do listków)

Bo wszystkie pewnie
Już o tym wiecie,
Że boso — zimno
Chodzić po świecie.

By mogły biegać
Listki zielone,
Wkładam im śliczne
Butki czerwone!...

Listeczki (zrywają się, otaczają jesień kołem)

Dobra jest jesień!
Dobra, kochana,
W złotą sukienkę
Zawsze ubrana!

Dała buciki
Listeczkom małym
Pozwala biegać
Po świecie całym!

(bieg w lewo).

Więc jej wesoło
Dziś zanucimy,
Koło królowej
Swej zatańczymy.

(koło się zatrzymuje)

My ciebie także
Przystroić chcemy,
Koronę z listków
Ci uwijemy!

(dzieci stroją jesień)

W złotym wianuszku
Będziesz chodziła
Ty, coś listeczki
Tak przystroiła!

(dzieci-listeczki maszerują rzędem za jesienią)

Pójdziemy z tobą
Za góry, rzeki
W nieznane strony,
Hen, w świat daleki!

(wychodzą z sali).

M. R. Kolendowa

Projektowane tematy zajęć na miesiąc listopad

Wtorek dn. 3.XI.	Środa dn. 4.XI.	Czwartek dn. 5.XI.
1. Rozmowa na tem. religijny: „Zaduszki". 2. Zabawy zę śpiewem. 3. Zajęcie: układanie wzorów z mozaiki ludowej. 4. Ćwiczenie barw na materiale dowolnym.	1. Rozmowa przyrodnicza: jak możemy pomóc przezimować zwierzętom — (opatrzenie budy dla psa, przygotowanie deseczek, korytek i domków dla ptaków i td. 2. Zabawa w ptaszki. 3. Zajęcie: przygotowanie przedmiotów z pogadanki. 4. Ćwiczenie zręczności na drabinkach.	1. Ćwiczenie rachunkowe: waga, do czego służy, co ważymy. 2. Zabawa w sklep — kupowanie — sprzedawanie towarów. 3. Zajęcie — ważenie przedmiotów różnej wielkości. 4. Ćwiczenie baryczne — porównywanie ciężarów pudełek jednej wielkości, a różnej wagi.
Piątek dn. 6.XI.	**Sobota dn. 7.XI.**	**Poniedziałek dn. 9.XI.**
1. Rozmowa na tem.: Idę prędko do przedszkola, bo jest zimno. 2. Zabawy dowolne. 3. Zajęcia: przygotowywanie ciepłych ubranek dla lalek, ubieranie lalek. 4. Ćwiczenie spostrzegawczości na materiale dowolnym.	1. Bajka „W ogrodzie u Jacka". 2. Zabawy w ogrodnika, wożenie taczkami. 3. Zajęcia: modelowanie lub przygotowanie do 11-go Listopada 4. Ćwiczenie słuchu: odróżnianie szmerów i dzwięków.	1. Ćwiczenie mowy: poprawne wymawianie nazw przedmiotów z otoczenia. 2. Zabawy z piłeczkami. 3. Zajęcia modelowanie lub rysunki. 4. Ćwiczenie orientacji: poznawanie przedmiotów po kształtach z zamkniętymi oczkami i głośne wymawianie ich nazw.

Wtorek dn. 10.XI. 1. Rozmowa relig. „O Św. Marcinie". 2. Zabawy: „Pierwszy Śnieg". 3. Zajęcie: modelowanie. 4. Ćwiczenie termiczne na mat. dowoln.	**Środa dn. 11.XI.** Uroczystości 11-go Listopada. — Świeto Niepodległości.	**Czwartek dn. 12.XI.** 1. Ćwiczenie rachunkowe na chorągiewkach i pom. rach. „Samoloty", wydawn. Sekcji Pedagog. Zw. P.N.P. i W. 2. Zabawy i gry dowolne. 3. Zajęcie: malowanie. 4. Ćwiczenie zręczności, podrzuty i chwytanie piłeczek.
Piątek dn. 13.XI. 1. Rozmowa na tem. higien.: Wszyscy mamy ręczniki w przedszkolu. 2. Zabawa: „Uciekajmy, bo śnieg pada" i dowolne. 3. Zajęcia: wyszywanki. 4. Ćwiczenie barw na włóczce kolorowej.	**Sobota dn. 14.XI.** 1. Bajka: „Jak się dębowe liście w świat wybierały". 2. Inscenizacja bajki. 3. Zajęcie: wydzieranki, lub wycieczka do ogrodu po liście. 4. Ćwiczenie orientacji: segregowanie liści wg. podobieństwa kształtu.	**Poniedziałek dn. 16.XI.** 1. Rozmowa na temat obycz. „Opiekuj się biednymi". 2. Zabawa: „Uciekajmy, bo śnieg pada". 3. Zajęcie: wyszywanki. 4. Ćwiczenie węchu.
Wtorek dn. 17.XI. 1. Ćwiczenie mowy: określanie jaki jest przedmiot (przymiotniki). 2. Zabawy dowolne. 3. Zajęcia: malowanie na tem. dowolny. 4. Ćwiczenia dotyku: jaka jest powierzchnia różnych materiałów.	**Środa dn. 18.XI.** 1. Co przechowujemy w śpiżarni: (zabezpieczenie nagromadzonych przedm. przed zepsuciem i zniszczeniem). 2. Zabawy: dowolne. 3. Zajęcia: budownictwo lub modelowanie. 4. Ćwiczenie zręczności: rzucanie piłeczką do celu.	**Czwartek dn. 19.XI.** 1. Rozmowa o pracy gazeciarza. 2. Zabawy i gry bieżne. 3. Zajęcia: roboty patyczkowe. 4. Ćwiczenia równoważne na ławeczce pochyłej.
Piątek dn. 20.XI. 1. Ćwiczenie rachunkowe: ważenie kamyków, żołędzi, kasztanów i t. p. i ćwicz. rach. do 5 na pom. pedagogiczn. 2. Zabawy w sklep. 3. Zajęcie: wydzieranki lub modelowanie. 4. Ćwiczenie sprawności: szybkie ustawianie się, ciche przenoszenie przedmiotów z miejsca na miejsce.	**Sobota dn. 21.XI.** 1. Rozmowa o pracach ogrodnika w cieplarni. 2. Zabawy w ogrodnika lub dowolne. 3. Zajęcie: modelowanie. 4. Ćwiczenie spostrzegawczości na pom. pedag. (gąski).	**Poniedziałek dn. 23.XI.** 1. Ćwiczenie mowy: nauka wierszyka lub opowiadanie bajek przez dzieci (z przypomnienia). 2. Zabawy dowolne. 3. Zajęcia: budownictwo. 4. Ćwiczenia wielkości na klockach.

Wtorek dn. 24.XI.	Środa dn. 25.XI.	Czwartek dn. 26.XI.
1. Rozmowa o pożytku z ziemniaków. 2. Zabawy z piłką. 3. Zajęcia: modelowanie lub rysunki. 4. Ćwiczenie barw na kartonikach układanki.	1. Rozmowa o kuśnierzu i jego pracy. 2. Zabawa „Lisek". 3. Zajęcia: wyszywanki. 4. Ćwiczenie zręczności: skakanie przez linkę.	1. Ćwiczenie rachunkowe do 6 (na dominie do 6) wyd. Sekcji Pedag. Zw. P.N.P. i W. 2. Zabawy rytmiczne ze śpiewem. 3. Zajęcia: roboty patyczkowe. 4. Ćwiczenie orientacji: segregowanie kartoników układanki wg. kształtu.
Piątek dn. 27.XI.	**Sobota dn. 28.XI.**	**Poniedziałek dn. 30.XI.**
1. Rozmowa o zabawkach w przedszkolu. 2. Zabawy dowolne. 3. Zajęcie: naprawa zepsutych zabawek lub szycie. 4. Ćwiczenia równoważne: przechodzenie po linii, narysowanej na podłodze.	1. Powtórzenie znanych bajek (opowiadają dzieci). 2. Zabawy dowolne i inscenizacje bajek. 3. Zajęcie: budownictwo z klocków. 4. Ćwiczenia zdobnicze na układance.	1. Ćwiczenie rachunkowe na dominach liczbowych. 2. Zabawa: „Uciekajmy, bo śnieg pada". 3. Zajęcie: wycinanie barwnych gwiazdek 4. Ćwiczenie kształtu na dominie gwiazdowym.

KOMUNIKATY

Z PRACOWNI POMOCY PEDAGOGICZNYCH

Pracownia Pomocy Pedagogicznych wydała obrazek do ćwiczeń mowy p. t. Gazeciarz. Tekst do tego obrazka drukowany jest w N-rze 4 (listopadowym) „Planu Prac w Przedszkolu".

Cena obrazka barwnie wykonanego wynosi gr. 90.

„INSCENIZACJE, WIERSZYKI I PIOSENKI OKOLICZNOŚCIOWE W PRZEDSZKOLU".

Wydział Wydawniczy Zw. P. N. P. i W. przystąpił do wydania książeczki p. t. **„Inscenizacje, wierszyki i piosenki okolicznościowe w przedszkolu"**.

W książeczce tej został zgromadzony materiał w postaci wierszyków, piosenek z opracowaniem muzycznym i zabaw na wszystkie uroczystości roku szkolnego.

Przy tym materiał ułożony jest wg. pór roku. Np. jesień posiada opracowanie takich tematów:

Dylu, dylu (powitanie przedszkola)
Co ta jesień sobie myśli?
W ogródku.
Grzybki i kasztany.

Las jesienią.
Na wiejskim podwórku.
Jak Krysia mała grosiki oszczędzała.
11-y Listopada — Święto Niepodległości i wiele innych.

Zarówno autorzy, opracowujący ten materiał, jak i sposób opracowania daje pełną gwarancję celowości tej książeczki. Bliższe informacje podamy w n-rze grudniowym „Planu Prac w Przedszkolu".

Książeczka ukaże się w końcu listopada r. b.

Książeczkę można już zamawiać.

NOWE WYDANIE DZIENNIKA FREKWENCYJNEGO I ZAJĘĆ.

Wobec wyczerpania zupełnego dawnych zapasów dzienników zostały wydane nowe, z pewnymi poprawkami i udoskonaleniami.

Przede wszystkim zostały połączone dziennik frekwencyjny z dziennikiem zajęć, co ogromnie ułatwia pracę i kontrolę obecności dzieci.

Następnie nieaktualne, stare napisy zostały zamienione na obecnie obowiązujące. Dostosowanie odpowiednich rubryk, tekturowa oprawa i lepszy papier czynią obecny dziennik znacznie lepszym od dawnych.

Cena dziennika 4 zł., z przesyłką 4 zł. 80 gr.

OD REDAKCJI MIESIĘCZNIKA „MOJE DZIECKO".

Podajemy do wiadomości Szanownych Prenumeratorów, że poczynając od nr. 3 (listopadowego), czasopismo „MOJE DZIECKO" załączać będzie do każdego numeru bezpłatny dodatek z ilustrowanymi bajeczkami i wierszykami dla dzieci.

Najważniejsze zmiany, wprowadzone do nowej pisowni polskiej

(ciąg dalszy)

3. Gdy zajmujemy się kwestią dopełniaczy, nasuwa się automatycznie na myśl reforma pisowni narzędników. Mianowicie: **w deklinacji przymiotnikowej i zaimkowej, w narzędniku liczby poj., przymiotniki i zaimki odnoszące się do rzeczowników męskich i nijakich otrzymują końcówkę ym (im).** Np.: tym grzecznym dzieckiem, swym dobrym sercem, takim wysokim oknem, twym jasnym spojrzeniem, tym dębowym stołem, takim czarnym atramentem, twym dobrym mężem, swym starym domem, tym kurzym jajem, takim szerokim polem, swym ważnym dziełem, takim modrym niebem.

W narzędniku liczby mn. przymiotniki i zaimki bez względu na rodzaj rzeczownika, do którego się odnoszą, otrzymują końcówkę ym (imi). Np.: tymi heblowanymi deskami, takimi śliskimi schodami, swymi gęstymi lasami, takimi złymi drogami, twymi wiernymi ludźmi, tymi dobrymi kobietami, takimi złymi chłopcami, swymi dzielnymi żołnierzami, tymi pilnymi uczniami, takimi pięknymi dziewczętami,

twymi białymi astrami, tymi wielkimi górami.

To samo prawidło stosujemy **do rzeczowników o odmianie przymiotnikowej,** jak odstępne, komorne, lub nazwy opłat: kopytkowe, rogatkowe, podymne. Piszemy więc w narzędniku: odstępnym, komornym, kopytkowym,, rogatkowym, podymnym i t. p.

Wyjątki stanowią:

a) cztery przysłówki, złożone z zaimków: potym, przedtym, wtem, zatem;

b) nazwy miejscowości o odmianie przymiotnikowej: Zakopane — Zakopanem, Skole — Skolem, Wysokie Mazowieckie — Wysokiem Mazowieckiem, Równe — Równem i t. p. Jeśli jednak jeden człon nazwy ma odmianę rzeczownika, wtedy całą nazwę podciągamy pod ogólną regułę. Np.: Morzem Czarnym, w Nowym Mieście i t. p.

c) nazwiska zakończona na **e** wymawiane, np. Goethe, Goethem, Linde — Lindem, Bandtkie — Bandtkiem. Poza tym można nie stosować się do powyższej reguły w poezji, gdy wchodzi w grę sprawa rymów. Należy również pamiętać, że dopuszczalne są wahania w wymowie. Końcówka **emi** w mowie potocznej może być tolerowana, natomiast jest niedopuszczalna w pisowni.

4. Nowa ortografia zmieniła z **ó** na **u** pisownię następujących wyrazów: bruzda, chrust, dłuto, Jakub, płukać, skrudlić, żuraw.

Natomiast w miejsce podwójnych form: rość — róść, protokuł — protokół, ustalono pisownię róść i protokół. W innych przypadkach wyrazu protokół wprowadzono pisownię: protokołu, protokołowi, protokołem, protokole i t. d. To samo tyczy wyrazów pochodnych, np.: protokolarny.

Pamiętać też należy o pisowni liczebnika: dwóch, ale dwu.

(d. c. n.) **H. G.**

SPROSTOWANIE

Do numeru październikowego „Planu Prac" wkradła się następująca omyłka: na stronie 16, w szpalcie lewej, w wierszu szóstym od góry powinno być zamiast ca, ea.

Redaktor odpowiedzialny i Wydawca w imieniu Związku Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców Zofia Witkowska.

REDAGUJE KOMITET.

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Prenumerata roczna zł 12.—, półroczna zł 6.50; numer pojedynczy zł 1.40. Dla członków Związku Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców rocznie zł 10.—.

Ogłoszenia: 1/1 strona 150.— zł., ½ strony 75.— zł., ¼ strony 40.— zł., ⅛ strony 25.— zł.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Marszałkowska 53 A m. 24
tel. 8-96-44, konto P. K. O. 16.685. Pocztowe konto rozrachunkowe 352.

Redakcja czynna: wtorki — czwartki w godz. 17-ta — 19-ta.
Administracja czynna codziennie „ 14-ta — 17-ta.

Zakłady Graficzno-Introl. J. Dziewulski. Warszawa, Senatorska 10.